

**DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS
EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYE
POSTAKERT UTCAI TAGINTÉZMÉNYÉNEK
SZAKMAI SAJÁTOSSÁGAI**

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény általános információi	2
2. Feladatellátás a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Postakert Utcai Tagintézményében	2
2.1. Bölcsődei ellátás	2
2.2. Gyermek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások	2
3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői	3
3.1 Az intézmény bemutatása	3
3.2 Személyi feltételek	3
3.3 Tárgyi feltételek	4
4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja, alapelvei	5
4.1. A család rendszerelméletű megközelítése	5
4.2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása	5
4.3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete	5
4.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	5
4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	6
4.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése	6
4.7. Fokozatosság megvalósítása	6
4.8. Egyéni bánásmód érvényesítése	6
4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	7
4.10. A gyermeki kompetenciaképzés támogatása	7
5. Feladatellátás részletes szakmai tartalma	7
5.1 Gyermekkép	7
5.2 Bölcsődei nevelés feladata	8
5.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve, a szülői kompetencia fejlesztése	8
5.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	8
5.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	8
5.2.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	9
6. Kiemelt szakmai célkitűzésünk	9
7. Szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása	12
8. A bölcsőde kapcsolatrendszere	13
9. A tájékoztatás és kapcsolattartás helyi módjai	14

1. Az intézmény általános információi

Az intézmény neve:	Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye
Az intézmény székhelye:	4024 Debrecen, Varga u. 23. sz.
Működési területe:	Debrecen közigazgatási területén
Az intézmény Gyvt. szerinti besorolása	Gyermekjóléti alapellátás
Az intézmény Gyvt. szerinti típusa:	Gyermekek napközbeni ellátása
A szolgáltató tevékenység formája:	Bölcsőde
A tagintézmény neve:	DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Postakert Utcai Tagintézmény
A tagintézmény címe:	4025 Debrecen, Postakert u. 5sz.
A tagintézmény elérhetősége:	Tel.: 52/310-661; 30/924-1039, 52/597-086
Férőhely/csoport:	E-mail: bolcsi04@net-portal.hu 44/4

2. Feladatellátás a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Postakert Utcai Tagintézményében

2.1. Bölcsődei ellátás

A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és gondozás a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján történik. Mivel a bölcsőde az első intézmény, amellyel a család kapcsolatba kerül, fontos számunkra, hogy velük szorosan együttműködve, a családi nevelésre építve végezzük munkánkat és teremtsük meg a kisgyermek számára a szeretetteljes, biztonságos, családi légkört. A gyerekek egyéni igényeihez igazodva biztosítjuk a fejlődésükhöz szükséges tárgyi és személyi feltételeket. Az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetéssel és a szabadban való tartózkodás maximális kihasználásával járunk hozzá a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

2.2. Gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások

Tagintézményünkben az alapellátás prioritása mellett családi nevelést támogató időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtunk a gyed-en, gyes-en lévő szülők gyermekei részére abban az esetben, amennyiben szabad férőhelyünk van.

Nyugodt, biztonságos környezetben, a kortársakkal való együttjátszás lehetőségét biztosítjuk szakszerű felügyelet mellett. A gyermekfelügyelet szolgáltatás során figyelembe vesszük a kisgyermeknevelés – gondozás szakmai alapelveit és gyakorlatát. A gyermekeket a bölcsőde

nyitvatartási idején belül, előzetes jelentkezés után, szolgáltatási díj befizetése esetén fogadjuk. Igény szerint étkezési lehetőséget is biztosítunk.

Jelenleg 44 férőhelyen 44 gyermek napközbeni ellátása folyik, ezért a létszám csökkenéséig ez a szolgáltatás átmenetileg szünetel. Mivel jelenleg több bölcsőde felújítása is folyamatban van, a munkálatok befejezéséig előre láthatólag nem tudjuk biztosítani az időszakos gyermekfelügyeletet a jelentős túljelentkezés miatt.

3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői

3.1. Az Intézmény bemutatása

A Postakert Utcai Bölcsődét 1954-ben alapította a Magyar Gördülőcsapággy Művek.

Az épületet eredetileg is bölcsődének tervezték, belső elrendezését a kor szakmai követelményeinek megfelelően alakították ki.

A működési engedély kiadását követően az 1980-as évekig nem történt komolyabb változás, azóta azonban folyamatos az átalakítás, biztosítva ezzel a lehető legjobb ellátást a kisgyermeknek részére. A bölcsődét eredetileg 44 férőhelyesnek építették, de később 35-re csökkentették azért, hogy a gyermekeknek ideálisabb játék – és mozgástér jusson.

2010. szeptember 15-től tagintézményünk ismét 44 férőhelyes lett.

Két gondozási egységen belül 4 csoportszobában látjuk el a gyerekeket. Mindkét gondozási egységben egy nagyobb (kb.: 45 m²-es 12-14 gyermekkel) és egy kisebb szoba (kb. 24 m²-es 8 gyermekkel) található.

A csoportszobák nevei:

- Csibe
- Napocska
- Micimackó és
- Katica csoport.

Az épülettel közvetlen kapcsolatban lévő teraszunkon minden évszakban lehetőség nyílik a gyermekek szabad levegőn való tartózkodásához. Az udvarunk szép, tágas, változatos mozgásfejlesztő eszközökkel felszerelt, de vannak hiányosságai is.

Tagintézményünk a város központjához közel, de még a kertségi területen helyezkedik el.

Környezete tiszta, nyugalmas. Lakosságát főleg a középréteg alkotja.

Mivel bölcsődénk Debrecen minden pontjáról könnyen megközelíthető és a vidéki buszpályaudvar is a közelben helyezkedik el, szerte az egész városból érkeznek hozzánk gyerekek. Bölcsődénket a szülők leggyakrabban a munkahely és a lakóhelyük közelsége miatt választják, de visszajönnek testvér gyerekekkel is és az ismerősök, családtagok ajánlása is fontos számukra.

3.2. Személyi feltételek:

Bölcsődénk minden dolgozója rendelkezik a munkaköréhez előírt képesítéssel.

A szakmai létszámunk végzettség szerint:

- 1 fő megbízott tagintézmény-vezető főiskolai végzettséggel
- 9 fő kisgyermeknevelő, közülük főiskolai végzettséggel 6 dolgozó rendelkezik, 3 középfokú végzettséggel.
- 2 fő bölcsődei dajka, közülük mindketten elvégezték a bölcsődeidajka képzést

A kisgyermeknevelők közül ebben az évben egy dolgozó másoddiplomát szerzett a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai karán, mint gyógypedagógus, logopédia szakiránnyal.

Az új kisgyermeknevelők közül egy középfokú végzettséggel rendelkező gyakornok. A mentor kisgyermeknevelő és a szakmai segítő arra törekszik, hogy megszerezze mindazokat a kompetenciákat, amelyeket ismernie és alkalmaznia kell a munkája során. Szakkönyveket is biztosítunk számukra, szakmai megbeszéléseket tartunk, megfigyeljük, majd kiértékeljük a munkáját.

A konyha területén a szakképzett szakácsnő vezetése mellett két konyhalány dolgozik. A szakácsnőnk és a két konyhai kisegítő a HACCP előírásai szerint végzik a munkájukat, jókedvükkel, odaadásukkal „fűszerezik” a rájuk bízott munkafolyamatokat.

A mosodai feladatokat az Angyalföld-téri tagintézmény látja el addig, amíg az új tagintézményünk fel nem épül.

Bölcsődénkben a dolgozók korosztálya egyre inkább fiatalodik, akik optimista, segítőkész, fejlődni, tanulni vágyó szakemberek.

3.3. Tárgyi feltételek

Bölcsődénkben 44 férőhelyen, 2 gondozási egységben - mely 4 csoportszobából áll - végezzük a kisgyermeknevelést, gondozását.

A nagyobb csoportszobák méretei megfelelőek, (46 m²-en 14 gyermek) a kisebbik adottságai viszont (melyek 22,24 m²-esek 8 kisgyermekre) már átszervezések elé állítanak bennünket, amit természetesen igyekszünk megoldani. Minden csoportszoba közvetlen kapcsolatban áll a fedett terasszal, mely kivezet a játszóudvarra.

Az elkerített játszóudvarok nagysága ideális a gyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítésére. Mindkét udvar részen van homokozó, játszóházak és nagymozgást fejlesztő játékok, pl.: csúszda, Rotikom. Természetesen mindkét oldalon található árnyékolóval fedett terület. Játéktároló helyiség sajnos csak az „A” gondozási egység udvarán épült.

A babakocsi tároló a „B” gondozási egység udvarán található.

Játékkészletünk *A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai* - módszertani levél - ajánlásának megfelel.

Pedagógiai szempontból értékes eszközöket vásárolunk és figyelembe vesszük a korcsoportok szerinti szükségletet, a csoportok létszámát és hogy megfeleljenek a kiemelt szakmai célunknak is. A kialakított tárgyi környezet a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő, tevékenységre ösztönöz, biztonságos és izléses, elősegíti a gyermekek önállósodását. Főzőkonyhával rendelkezünk, amely megfelel a HACCP előírásainak. Az étlapot intézményünk ételmezésvezetője és szükség esetén a dietetikus állítja össze. Diétás étkeztetést is tudunk biztosítani a Honvéd Utcai Tagintézmény diétás konyhája által.

A bölcsőde további helyiségei: iroda, személyi öltöző, zuhanyzó, WC, konyha és konyhai előkészítő, étkező és sókuckó.

4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja, alapelvei

4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

Elsődleges szempont a családok életének megismerése. A családlátogatások adják számunkra a legtöbb lehetőséget a családi háttér megismerésére. Megismerjük a család működését. Az erősségekre építkezünk, a gyengeségeket (helytelen szokások, téves ismeretek) pedig igyekszünk finoman korrigálni. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a szülő és a kisgyermeknevelő között tartós bizalmi kapcsolat alakuljon ki.

A családlátogatások írásban való részletes rögzítése lehetőséget ad számunkra, hogy a későbbiekben is visszatekinthessünk a kezdeti tapasztalatokra, ismeretekre.

4.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

„A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja.” / A bölcsődei nevelés – gondozás országos alapprogramja /

Kisgyermeknevelőink folyamatosan figyelik a kisgyermek fejlődését. Amennyiben eltérést tapasztal, jelzi a szülő felé és javaslatot tesz a megfelelő szakember felkereséséhez. A továbbiakban a pontos diagnózis ismeretében úgy végzi tevékenységét a gyermekkel, hogy támogassa a fejlődésben.

A gyermek fejlődését a Fejlődési naplóban rögzíti.

4.3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Tagintézményünk ezt tiszteletben tartva szorosan együttműködik a szülőkkel. Már a beszoktatás előtti családlátogatáson bepillantást nyerünk a gyermek családban betöltött szerepébe, a család nevelési módszereibe, érdeklődünk a gyermek szokásairól, napirendjéről stb. A beszoktatás első napjaitól tapasztalatokat gyűjtünk arról, hogy az otthoni nevelés-gondozás folyamata hogyan zajlik és azt figyelembe véve és az erősségeket tovább erősítve végezzük hivatásunkat. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők bekapcsolódhassanak a bölcsőde életébe. Közös programokat szervezünk a kölcsönös tapasztalatcseréhez, pl.: szülő-csoportos beszélgetéseket, családi zenedélutánokat, gyermeknapot, ahol kötetlen formában nyílik lehetőség a szülő és kisgyermeknevelő közötti kapcsolat elmélyítésére.

4.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

Minden gyermek külön személyiség, akiknek biztosítanunk kell a személyiségük kibontakozását. A nevelési-gondozási műveletek és a szabadjáték tevékenység során egyaránt egyénre szabottan, fejlettségüknek és érdeklődési körüknek megfelelően biztosítjuk a feltételeket, vagy segítjük őket. Tesszük ezt úgy, hogy közben a gyermek személyiségét tiszteljük, szeretjük, elfogadjuk.

Figyelünk a gyermekekre és a családra, elfogadjuk és tiszteletben tartjuk nevelési-gondozási tevékenységünk során a vallási, etnikai különbségeket. Ezáltal a gyermek is megtanul elfogadóbb lenni mások kultúrája és hagyományai iránt.

4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki egész személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és családjára. Kisgyermeknevelőink a bölcsődei nevelés szakemberei, akik személyiségükkel, nevelői attitűdjükkel mintát nyújtanak a családok és a kisgyermek számára. Személyes példájukkal kölcsönös tiszteletre, egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására nevelnek. Megfelelő szakmai kompetenciával, kellő önismerettel, magas szintű kommunikációs készséggel, elhivatottsággal, empátiás készséggel rendelkeznek. A kisgyermek és szülei felé megfelelő magatartással, kommunikációval és megjelenéssel fordulnak. Mindezen pozitívumok biztosítása érdekében a kisgyermeknevelő felelősséggel tartozik szakmai tudása szinten tartásáért, fejlesztéséért.

4.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A gyermek csak akkor érzi jól magát az adott környezetben, ha személyi- és tárgyi környezete állandó, amit tagintézményünk a „saját” kisgyermeknevelő-rendszerrel, a csoport- és helyállandósággal tud biztosítani. Az érzelmi biztonság alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A gyermekek életkori és egyéni szükségleteihez igazodó, jól megtervezett napirendünk segítségével megfelelően tájékozódnak a kisgyermek az időben. Az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések pedig stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események során.

A biztonságos, szeretetteljes környezetben a kisgyermek jól érzi magát és szeret bölcsődébe járni.

4.7. Fokozatosság megvalósítása

A bölcsődei nevelés bármely területét nézzük, nagyon fontos a fokozatosság. A bölcsődében a szülővel történő beszoktatástól kezdve végig, minden csak lassan és lépésről-lépésre történik.

Az új helyzetekhez való alkalmazkodás, az önállóságra nevelés étkezésnél, kézmosásnál, öltöztetésnél, a szobatisztaságra nevelésnél, minden erre épül. Alkalmazása segíti a helyes szokások kialakítását is.

4.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

Minden gyermek külön egyéniség, akinek más az igénye, személyisége, fizikai és mentális fejlettsége. Kisgyermeknevelőink ezt figyelembe véve fordulnak minden gyermek felé. Felismerik az egyénben rejlő képességeket, a kiemelkedő fejlődést és a rendkívüli képességeket és tudatosan segítik azok kibontakozását. Odafigyelnek a kisgyermek fejlődésében a megtorpanásokra, lemaradásokra és segítenek a gyermekeknek és a szülőknek

ezek korrigálásában és kiküszöbölésében. A gyermek fejlődését mindig saját magához képest értékeli, reálisan és szakszerűen elemzi és ehhez igazodva tűzi ki célul újabb fejlődési állomás elérését.

4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetekben a kisgyermeknevelők bizalmi kapcsolatot alakítanak ki a gyermekekkel, amelyben nevelés is folyik. A nevelés lehetőségei azonban nem csak erre korlátozódnak, hanem a bölcsődei élet minden területére. A gyermeki önállósodási folyamatot nagyban elősegíti a gondozási feladatok végzése, melyet eleinte teljes mértékben a kisgyermeknevelő végez, majd lassan bevonja a gyermeket is a feladat elvégzésébe.

Folyamatos pozitív visszajelzésekkel segítjük a kisgyermeket abban, hogy megőrizze az önállósodási folyamathoz, a tevékenységek végzéséhez a kedvet, a kitartást.

4.10. A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

A kora kisgyermekkor kiemelt jelentőségű, hiszen ebben a korban alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák. Kisgyermeknevelőink biztosítják, hogy a gyermekek minél több élményhez jussanak, sokrétű tapasztalatokat szerezzenek. Kielégítjük kíváncsiságukat, segítünk átélni a spontán tanulás örömét. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy önállóan próbáljanak meg feladatokat megoldani, hogy tapasztalatszerzés útján ismerjék meg saját képességeiket.

Természetesen eközben nem hagyja magára a kisgyermeknevelő a gyermeket. Ha elakad, segítséget nyújt tevékenységei során. Biztosítja közben a megfelelő időt, helyet, nyugodt légkört, empátikus odafordulást. A kisgyermekek gyakori dicsérete, ösztönzése, nagyon fontos, hiszen ezáltal kap nagyobb kedvet a feladatok önálló elvégzésére.

5. Feladatellátás részletes szakmai tartalma

5.1. Gyermekkép

Gyermekképünk a kiegyensúlyozott, harmonikusan fejlődő kisgyermek, aki felszabadultan és változatosan tudja mozgásigényét kielégíteni. A mozgás adta örömforrás által pszicho-szomatikusan egészséges, nyitott a környezetére és könnyebben kezeli a konfliktus helyzeteket. A mozgás fejleszti az önbizalmat és a „képes vagyok rá” érzést, a kitartást, ami a későbbi életkorra is nagy hatással lesz. Elégedettek akkor lehetünk, ha az óvodába távozott bölcsődéseink elsajátították az egészséges mozgáskultúrát és a későbbiekben is igényük lesz erre az életformára.

Mottónk:

„Ha nem repülhetsz, fuss! Ha nem futhatsz, menj! Ha nem mehetsz, csússz! De bárhogyan is legyen: mozogj!”

/Ifj. dr. Martin Luther King/

5.2. Bölcsődei nevelés feladata

A bölcsődei nevelés feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátása 20 hetes kortól óvodába távozásig.

Feladataink:

- a testi, lelki, szociális szükségletek kielégítése, az optimális fejlődés biztosítása,
- harmonikus fejlődés elősegítése a gyermekek feltétel nélküli elfogadásával,
- fizikai-, és érzelmi biztonság megteremtése,
- szabadjáték tevékenység biztosítása,
- tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása,
- helyes viselkedés minták nyújtása,
- a szocializáció lehetőségeinek megteremtése és a pozitív „én”- kép erősítése.

5.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A családokkal való kapcsolattartás lehetőséget biztosít arra, hogy megteremtjük a közös nevelés összhangját. A gyermekek harmonikus fejlődése érdekében egyenrangú felekként, a kölcsönös bizalomra építve dolgozunk. Szoros együttműködéssel, folyamatos kommunikációval erősítjük a szülői kompetenciát. A kisgyermeknevelő szakemberként adja át ismereteit a gyermekneveléssel, a gyermek fejlődésével kapcsolatban. A családok támogatásának módszereit, lehetőségeit kihasználjuk / családlátogatás, napi kapcsolattartás, szülőcsoportos megbeszélések stb. /

5.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Munkánk során megteremtjük az egészséges testi és lelki fejlődéshez szükséges biztonságos környezetet. Figyelemmel kísérjük a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítését, segítjük az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulását pl.: szobatisztaságra nevelés, a kézmosás fontossága stb.

Élelmezésvezetőnk és dietetikusunk előírásai alapján biztosítjuk az egészséges táplálkozást /sok zöldség, gyümölcs, kevés cukor, só stb. / Az életkori sajátosságok figyelembevételével az évszaknak, korcsoportnak megfelelő napirendet alakítunk ki. Rendszeresen látogatjuk a gyerekekkel a sósobát, amivel megelőzhetjük a felső légúti megbetegedések kialakulását, illetve csökkenthetjük a betegség lefolyásának időtartamát. Biztosítjuk a mindennapi rendszeres mozgást.

5.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Igyekszünk bölcsődénkben olyan derűs légkört kialakítani, hogy már az adaptációval járó nehézségeket is minimalizáljuk. A kommunikációnkkal érzelmi biztonságot nyújtunk, derűs, szeretetteljes légkört teremtünk és tudatosan alkalmazzuk a konfliktus megelőzés módszereit. (pl.: egységes szabályok kialakítása, pozitív példák)

A kisgyermekeket gyakran dicsérjük, ösztönözzük, ezáltal kapnak nagyobb kedvet a feladatok elvégzéséhez. Személyes példánkkal kölcsönös tiszteletre, egymás elfogadására, az egyéni

sajátosságok tiszteletben tartására nevelünk. Az egymás felé irányuló kommunikációjukat inger gazdag környezettel biztosítjuk.

5.2.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Az érdeklődés fenntartásának érdekében olyan nyugodt környezetet biztosítunk, amelyben a gyermek elmélyedhet az újonnan szerzett élményeiben. Biztosítjuk a gyermek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelő tevékenység lehetőségét, melynek során tapasztalatokat szerez saját magáról és az őt körülvevő környezetről. A közös tevékenységek során viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújtunk a gyerekeknek, segítjük az önálló döntésre, választásra való képesség fejlődését. Támogatjuk a kreativitásukat, az önálló aktivitásukat, odafigyeléssel ösztönözzük az önkifejezés alakulását. Segítünk az élmények és a kudarcok feldolgozásában. A gyermek tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérjük, támogatjuk, elakadás esetén segítünk.

6. Kiemelt szakmai célkitűzésünk

A gyermekek fejlődésének folyamatában a **mozgásfejlődés** az egyik olyan terület, mely a személyiség kialakulását pozitívan befolyásolja. Mindent mozgásba ágyazva tapasztal meg a gyermek. A stabil, jól megalapozott nagymozgásra épül a finommozgás. A szabad mozgás feltételeinek megteremtését nem lehet napi néhány perces játékos tornával helyettesíteni. Az elmúlt években azt figyeltük meg, hogy a családi nevelés színterén a nagymozgásos lehetőségek biztosítása periférikus helyzetbe került. Sok a bérházban élő gyermek, nincs igazán lehetőségük a nagymozgásra, ezért tagintézményünk kiemelt feladatává tette a nagymozgás fejlődésének támogatását.

Célunk és feladatunk az egészség megtartása, megszilárdítása, a szervezet egészséges fejlődésének elősegítése és a mozgásműveltség fejlesztése. A mozgás által fejlődik az idegrendszer, a szív, a vérkeringési, a légzési rendszer, az izomzat, az ízületi és csontrendszer. A mozgásigény és a mozgáslehetőségek életkoronként és fejlődési szakaszonként változnak. A mozgásfejlődést az idegrendszer érése befolyásolja. Az érés iránya: először a fejhez közelebbi izomcsoportok kezdik el működésüket, majd a fejlődés fokozatosan halad a végtagok felé. A végtagoknál a fejlődés iránya a kar nagymozgásaiból indul és a kéz finomabb mozgásai felé halad, ill. az alsó végtagoknál a combtól a lábfej irányába terjed.

A gyermek fejlődése, ill. fejlettsége teljes mértékben annak a függvénye, hogy az érési folyamatban hol tart az agy, idegrendszer és testének többi része. Addig nem tud megtanulni járni, amíg idegrendszere, izmai és ízületei nem érték el az ehhez szükséges érettséget.

A fejlődés menete egyéni, tehát nem avatkozhatunk bele, de ez nem azt jelenti, hogy nincsenek feladataink a fejlődés feltételeinek megteremtésével. A figyelem és tanulási zavarok, a viselkedésproblémák a mozgásfejlődés során kimaradó mozgásformák hiányára vezethető vissza. A mozgásfejlődés szakaszait nem célszerű siettetni, hagyni kell, hogy a gyermek kiélvezze és a saját tempójában tapasztalja azt meg. A mozgásfejlődés során egyetlen mozgásforma sem maradhat ki. Fontos, hogy ne előzze meg egyik mozgás sem az időben előtte állót!

A mozgásfejlődés helyes sorrendje a következő:

- háton fekvés
- spontán oldalra fordulás
- hasra fordulás
- hasról - hátra fordulás
- kúszás, mászás
- hason fekvésből ülés
- felállás, járás

A különböző mozgások előkészítéséhez segítséget nyújthatunk a gyermeknek. A kúszás előkészítésekor például érdemes úgy elhelyezni a hason fekvő gyermek elé a játékokat, hogy azt ne érhesse el egyetlen mozdulattal, ezzel is ösztönözve őt arra, hogy eljusson céljáig.

A különböző mozgások közül a mászásnak van kiemelkedő szerepe, hiszen a váltott kéz-láb mozgás hiányában zavar jelentkezhethet az agyféltekék koordinációjában. Ennek következménye lehet a később bekövetkező figyelemzavar, vagy betűtévesztés. Hagyjuk tehát a gyermeket szabadon mozogni, engedjük, hogy megismerje testének, képességeinek határát, lehetőségeit! Segítsünk megteremteni a feltételeket ahhoz, hogy a kisgyermek különböző mozgásformákkal ismerkedhessen meg, hiszen így növelhetjük önbizalmát, mozgása ügyesedni, koordinálódni fog.

A kiemelt cél megvalósításának eszközei, lehetőségei:

A mozgás alapvető igény és örömforrás, melynek lehetőségét biztosítjuk a szobában és az udvaron egyaránt. Mennyiségében és minőségében változatos mozgásfejlesztő játékokat nyújtunk, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni fejlettségüket.

Szeretnénk lehetővé tenni a gyerekek számára, hogy több és változatosabb játékeszközön gyakorolhassanak. A játékok sokféleségével, a választási lehetőségek megadásával ösztönözzük őket. Folyamatosan figyeljük, hogy milyen mozgásformákat gyakorolnak szívesen.

Tájékozódunk különböző fórumokon, (katalógusok, szaklapok, internet) hogy milyen új játékeszközök megvásárlásával tudnánk a gyermekek mozgásigényét kielégíteni és azokat melyik korcsoporthoz tudnánk beilleszteni?

Mindkét gondozási egység udvarán készültek füvesített dombok, amelyek lehetőséget adnak a gurulásra, ezen kívül gyakorolhatják rajta a le- felmászást. Az udvarunk nagy, füvesített terület, ideális hely a futkározásra, labda-játékokra. A labdajátékok különböző méretű, anyagú és felületű labdákkal az ügyesség, szem-kéz koordináció, figyelem összpontosítás eszközei.

Az udvaron a talaj többfélesége is segít a különféle járási technikák elsajátításában, ezért van bölcsődénk játszó udvarán homok, beton, füves rész és domb is kialakítva a le és felmászáshoz, járáshoz és futáshoz.

Az egyensúly fejlesztéséhez különböző méretű folyami köveket, tölesékeket, futóbicikliket, bújócska résszel kombinált csúszdákat, mászó alagutat, négykerekű gördeszkákat és különböző méretű billenő hintákat is vásároltunk.

A billenő rácshintában a gyermekek kedvükre egyensúlyozhatnak karjukat széttárva, vagy átgyalognak rajta, mint egy hídon. Azok a gyermekek, akik cipő nélkül végzik a gyakorlatokat, - mivel stimulálni engedik a talpban lévő idegvégződéseket - egyensúlyozásuk

még inkább finomodik. A billenő rácshinta használatának egyensúlyérzék fejlesztő szerepe van, aminek használata nagymértékben járul hozzá az idegrendszer fejlődéséhez.

Az egyensúlyozó tölcser használata közben érdemes megfigyelni a gyermekek reakcióját, miközben az egyensúlyozó tölcser által előidézett váratlan, bizonytalan billegő állapotot megtapasztalják. Vannak gyermekek, akik nem hajlandók bemászni az eszközbe, vannak viszont, akik legszívesebben abban töltenék a napjukat. Az intenzív forgó mozgás végzése után tisztán láthatóvá válik, hogy kialakult-e már a gyermek mozgásészlelése, szédül-e, vagy úgy száll ki a tölcserből, mintha semmi nem történt volna. Az egyensúlyozó (Ayres) tölcser használatának egyensúlyérzék fejlesztő szerepe van, aminek használata nagymértékben járul hozzá az idegrendszer fejlődéséhez.

A gyermekek egyik nagy kedvence a mászó alagút, mely mozgásfejlesztő eszközbe a gyermek egyedül, vagy társaival is bemászhat. Vannak olyan gyermekek, akik egyáltalán nem hajlandók bemászni az alagútba, ilyenkor gyakran elegendő az, ha egy labdát begurítunk, majd az alagút túloldalán várjuk a gyermeket.

Akár kültéren, akár a csoportban tevékenykednek a gyerekek, egyaránt mókás mozgásforma az akadálypálya. A rendelkezésre álló hely méretétől függően helyezünk el akadályokat egymástól közelebb vagy távolabb. Nagyon összetett, a nagyizmokat jól megmozgató gyakorlat.

Kreatív nagymozgáshoz segítségünkre lehet az aszfaltkréta. A gyerekekkel közösen nagy rajzokat készítünk, amit nem tud egyhelyben ülve megrajzolni.

Biztosítjuk a gyermekek számára a nagymozgásos, szaladgálós játékokat eszköz nélkül is, (szükség szerint a kisgyermeknevelő részvételével) mert a gyermek sohasem ugrál feleslegesen. Az ugrálás önfeledt játéka mögött a testsúly és a végtagok növekedéséből származó állandó „egyensúly-kiigazítási kényszer” húzódik meg.

Megfelelő ruházat biztosításával akkor is lehetőséget adunk a szabad levegőn való mozgásra, ha kicsit csapadékosabb az idő. Ezáltal tapasztalhatják meg az időjárás változásait, a csapadék formáit, a kinti hőmérséklet ingadozásait.

A mozgásfejlődés támogatásához segítségül hívjuk a mondókákat, énekeket, amelyek egymást segítik és erősítik.

A mondókával kísért mozgás fejlesztést már egészen kicsi korban el lehet kezdeni. A felnőttek szavait a kisgyermek először a beszéd dallamából, hanglejtéséből érti meg. A kisgyermek első beszédkísérletei is közelebb állnak a zenéhez, mint a beszédhez (ezek gyakran hangutánzó szavak).

Fontosak és egész életére meghatározóak az ölbeli, ringató mozdulatokkal kísért játékok, altatók, simogatók, hintáztató, lovagoltató, sétáltató játékok, ritmusos mondókák, amelyek végigkísérik a kisgyermek életének történéseit.

A zene öröme főleg a dalok szövegének csengése, játékos hangzása adja, nem pedig a szavak értelme. A gyermekek a zenét mozgásukkal is kísérik. Kodály Zoltán írja, hogy „a gyermek ösztönszerű, természetes nyelve a dal, s minél fiatalabb, annál inkább kívánja mellé a mozgást”. Fontos szem előtt tartanunk, hogy a gyermekek elsődleges tanulási forrásai az utánzás és az ismétlés, ezért roppant nagy jelentőségű, hogy mi, felnőttek hogyan végezzük ezeket a mozdulatokat, valamint, hogy elég ismétlési lehetőséget nyújtunk-e neki a játék során!

A mozgást fejlesztő játékok között vannak:

- a kar, a láb, az egész test mozgásaival kapcsolatos játékok, amelyek az ún. nagymozgásokat fejlesztik,
- az ujjak tornáztatásához, a finommozgások fejlesztéséhez kapcsolódó játékok,
- akadnak ugrálós, szaladgálós játékok is, amik már alapot jelenthetnek a testnevelésnek
- olyanok, amik révén éreztetjük a gyermekkel a ritmikus mozgás élményét (pl. lovagoltató, hintáztató, csúszdázató játékok),
- és olyanok is, amik már önálló aktív mozgást kívánnak a gyermektől (pl. ugrálós, utánzó-mutogató játékok).

Szükség van erre is, arra is. Mindig az adott helyzet és a gyermek aktuális mozgásfejlettsége függvénye, hogy épp milyen típusú játékokra van szükségünk.

Az aktualitásnak megfelelően külön faliújságon helyezük el ezeknek a mondókáknak a szövegét és a hozzá kapcsolódó mozdulatsorok leírását.

A szülők nagy örömmel nézegetik, hiszen az otthon töltött idő alatt a kisgyermek gyakran feleleveníti a bölcsődei élményeiket és ha ők ezeket nem ismerik, nem tudnak bekapcsolódni a gyermekek játékába.

Szeretnénk a szülők szemléletén változtatni, - természetesen a kompetencia határainkat betartva- és rámutatni arra, hogy az együtt töltött mozgás, akárcsak pl.: babakocsi nélkül, sétálva együtt érkezni vagy hazamenni, nem csak fizikai jótékony hatással bír, hanem közben a szülő-gyermek kapcsolat elmélyülésén kívül segíti pl.: a megismerési folyamatokat is.

Ehhez szükséges, hogy minél több időt töltsünk együtt, ezért is szeretnénk egyre több családi napot vagy délutánt szervezni és azokat aktívan eltölteni egymással a már ismertetett kiemelt célunk figyelembevételével.

7. Szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása

Annak érdekében, hogy az ellátás magas színvonala folyamatosan biztosított legyen, szükség van a kisgyermeknevelőink folyamatos továbbképzésére, új ismeretek megszerzésére.

Ezek módjai:

- A 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet értelmében továbbképzési kötelezettsége van minden szakembernek, aki személyes gondoskodást végez, így nekünk, kisgyermeknevelőknek is. Aktívan részt veszünk továbbképzéseken, tréningeken, műhelymunkákon.
- A házi továbbképzések alkalmával az éppen aktuális témaköröket dolgozzuk fel és a kiemelt szakmai célunkra fókuszálunk. (pl.: szakkönyvekből, vendég előadó által)
- A szaktanácsadót olyan témakörökben szeretnénk felkérni egy-egy előadásra a bölcsődénkben, ami a mindenkori aktualitásokat felfofoeli. (pl.: a dokumentációval kapcsolatban, szakmai és jogszabályi változásokról, a pedagógus életpályával kapcsolatosan stb.)
- Részt veszünk a bennünket érintő konferenciákon, előadásokon - pl.: kisgyermeknevelők szimpóziuma - szakmaközi megbeszéléseken.

Az előadáson résztvevők házi továbbképzés keretén belül számolnak be a hallottakról

- Önképzésben való segítségnyújtás folyamatos szakirodalom vásárlással, internet hozzáférési lehetőséggel valósul meg.

8. A bölcsőde kapcsolatrendszere:

A különböző tagintézmények dolgozói szakmai összejövetelek, intézményi programok alkalmával megismerik egymást, egyeztetik a szakmai elveket, hogy azonos értékeket képviseljenek. Bölcsődénk alacsony dolgozói létszáma miatt, 2017 tavaszán úgy döntöttünk, hogy a Faraktár Utcai Bölcsődét „Testvér bölcsődé”-vé fogadjuk és az ő dolgozóival szervezünk rekreációs programokat. Az azóta eltelt időszakban évente legalább egyszer közös kiránduláson, programon veszünk részt és ezt a „hagyományt” a továbbiakban is szeretnénk folytatni.

Kiemelt kapcsolataink:

- Szoboszlói úti óvoda
- Közép utcai óvoda
- Bajcsy Zsilinszki utcai óvoda

Az óvodavezetők az óvodai beiratkozást megelőzően bölcsődénkben tájékoztatják a szülőket a lehetőségeikről, segítséget adnak az óvodaválasztásban. A leendő óvónők a nyári zárás előtt meglátogatják azokat a gyerekeket, akik hozzájuk mennek óvodába, megkönnyítve ezzel is a bölcsődés gyerekek zökkenőmentes óvodai beilleszkedését.

DMJV Család- és Gyermekjóléti Központ:

A jelzőrendszer tagjaiként a veszélyeztetett, elhanyagolt kisgyermek és a diszfunkcionálisan működő családi háttérű gyermekek érdekében tartjuk a kapcsolatot, mint a jelzőrendszer működtetőivel.

Házi gyermekorvosok és a területi védőnők:

Ha szükséges, a gyermek egészségi állapota érdekében vesszük fel a kapcsolatot.

A Hajdú Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat:

Ha szükséges a gyermek vizsgálata a korai fejlesztés érdekében irányítjuk feléjük a szülőket.

Magyar Bölcsődék Egyesülete:

Honlapjukon és szervezett programjaikon keresztül segítik szakmai munkánkat, ellátják a szakmai érdekképviselést, rendszeresen tájékoztatást nyújtanak a jogszabályi és szakmai változásokról.

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság:

A személyes gondoskodást nyújtó szervezetekben szakmai tevékenységet végző szakképzett személyek működési nyilvántartásának vezetéséhez adatszolgáltatást végzünk, majd a teljesített továbbképzési pontokról tájékoztatjuk

9. A tájékoztatás és kapcsolattartás helyi módjai:

- Intézményünk honlapján
- Személyes beszélgetések érkezéskor, hazamenetelkor
- Szülői értekezletek /hagyományos, szülőcsoportos/
- Hirdetőtábla
- Családi füzet
- Írásos tájékoztatók
- Nyílt napok
- Időpont egyeztetést követő egyéni beszélgetések
- Fogadó órák
- Szervezett programok /farsang, gyermeknap stb./

„A tanítás csak információt tölt a fejekbe, de a nevelés: növel. Nem mennyiséget ad, hanem minőséget. Segít a rózsának igazi rózsává válni. És egy gyereknek megtalálni és kibontani önmagát.”

/Müller Péter/